

Koploper vertelt: Marcel van der Meulen van Op STAP

Achter elk Koploperinitiatief van het Actie Leer Netwerk zit een impactmaker. Iemand die het voortouw neemt, die gaat voor verandering en beweegt. [Suzanne Verdonschot](#) - innovatie onderzoeker bij Kessels & Smit - interviewt de mens achter de Koploper. Over hoe het initiatief tot stand kwam, wat belangrijke momenten in het traject waren en waar de betrokken organisaties het voor doen. In dit artikel een uitgewerkt interview met Marcel van der Meulen. Hij is Directeur Zorg en Behandeling bij Zorggroep Drenthe. Marcel is het gezicht achter de Koploper [Op STAP: een stap verder](#).

Marcel van der Meulen over Op STAP: een stap verder

Een krappe arbeidsmarkt vraagt om een andere manier van werken en opleiden, zodat meer mensen aan de slag kunnen in zorg en welzijn. Vanuit deze gedachte ontwikkelde van der Meulen Op STAP in 2017. Het initiatief biedt zij-instromers, mensen met een bijstandsuitkering, statushouders en 'drop-outs' van ROC-scholen, de kans om opgeleid te worden in de zorg op niveau 1, 2 en 3. In Friesland zijn er ruim 175 mensen opgeleid die nu een vaste baan hebben. In 2020 is Op STAP een stap verder gegaan in een andere provincie en zijn er ook in Drenthe 50 mensen in opleiding.

Met het initiatief probeert Marcel van der Meulen een win-winsituatie te creëren: "We willen het personeelstekort opheffen, door vooral voldoende collega's te hebben op piekmomenten die kunnen helpen rond het bed en met de maaltijden. Maar ook dat zij ingezet worden voor de welzijn van onze bewoners, zoals een kop koffie drinken of een hand vasthouden. 50% zorg en 50% welzijn. Dat is één win. Daarnaast vond ik het lastig om mensen te motiveren om in de zorg te gaan werken, terwijl er veel mensen in de bijstand zitten, statushouder of 'drop-outs' van ROC-opleidingen zijn. Daar lag potentie. Ik heb deze twee wins aan elkaar gekoppeld."

Hoe Op STAP tot stand kwam

Toen Van der Meulen in mei 2017 de roosters niet rond kreeg wegens een tekort aan personeel, begon hij na te denken: "Hoe krijg ik mensen aan het werk in de zorg? Ik bedacht me hoe statushouders of mensen met bijstandsuitkering iets voor ons kunnen betekenen. Deze mensen moet je in ieder geval baangarantie bieden. Ik heb het in eerste instantie niet uitgeschreven, het was een presentatie in mijn hoofd."

Daarmee ben ik op bezoek gegaan bij de betrokken wethouder in Friesland, Stella van Gent. Zij heeft mij verder op weg geholpen." Marcel van der Meulen kwam via deze wethouder terecht bij [Pastiel](#), een organisatie die mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt begeleidt naar duurzaam en regulier betaald werk. Deze organisatie bood een lijst aan met mensen die het leuk zouden vinden om in de zorg te gaan werken. Op verzoek van Marcel van der Meulen schreef ROC Friese Poort een speciaal lesprogramma. Deze school had ook een lijst met jongeren die wilden stoppen met school om te gaan werken.

50 mensen werden uitgekozen voor een speeddate, ook op basis van hoe ver ze op afstand van de desbetreffende zorgorganisatie wonen. Elke organisatie kreeg twee of drie speeddates. Van der Meulen: "We kozen de kandidaten uit waarvan wij verwachtten dat ze een goede match zouden zijn. We keken ook expliciet naar de stillere mensen die het misschien spannend vonden, maar wel uitstekende collega's zouden kunnen zijn." De

speeddate begon met een introductie van het initiatief. De meeste kandidaten gingen vol enthousiasme de speeddate in. In oktober 2017 begon de eerste groep. Marcel van der Meulen: “Wethouder Van Gent was helemaal verbaasd toen ik haar belde of zij de eerste groep al wilde verwelkomen.”

Betekenisvolle momenten

Bij een initiatief dat zo snel ontwikkelt horen doorbraken, hoogte- en dieptepunten. Marcel van der Meulen moest bijvoorbeeld erg zijn best doen om de locatiemanagers of werkbegeleiders te overtuigen. van der Meulen: “Ik kreeg de handen niet meteen op elkaar. Op dat moment zei ik: we gaan het gewoon doen, het gaat werken en we zien wel hoe het loopt. Uiteindelijk gingen ze vanuit vertrouwen akkoord en werden ze gaandeweg enthousiast.”

Ook de oudere werknemers in de zorg waren sceptisch. “Wat moet ik met die pottenkijkers de hele dag”, hoorde Marcel van der Meulen dan. Maar toen het project ging lopen, hoopten de oudere werknemers dat het project niet zou stoppen. Een medewerker kwam naar van der Meulen toe: “Ik heb dat in het begin wel gezegd, maar je houdt toch niet op?”. Zij merkte dat ze door de samenwerking met een Op STAP collega het fysieke werk, zoals mensen draaien in bed, wassen en werken met tilliften, beter en langer kon blijven doen.

Door het initiatief ontstonden er allerlei linkjes met andere organisaties en geïnteresseerden. Zo is ‘Op STAP niveau 3’ ontwikkeld voor mensen die willen doorleren, kwam minister Hugo de Jonge zijn enthousiasme over het initiatief uiten in Friesland en ontstond er draagvlak via Platform 31 van Binnenlandse Zaken, NOS-radio en tijdens een presentatie van ‘Waardigheid en Trots’ in de RAI.

Hier doet hij het voor

Op een gegeven moment was voor Van der Meulen de cirkel rond: “Een bewoner uit Makkum, in Friesland, vertelde dat zij kon merken dat er meer tijd en aandacht voor haar was. Dan is het gelukt zoals je het in je hoofd had. Het was altijd zo: een zuster komt binnen, wast even, pilletjes erin en weg. Maar nu, door Op STAP, was er iemand die wat langer bleef. Wat langer aandacht gaf. Dat het ook echt opgemerkt wordt, is mooi”.

Het geplante zaadje Op STAP

Zelf heeft Marcel van der Meulen niet de ambitie om een eigen bedrijf te beginnen en het initiatief verder uit te dragen. Maar wel hoopt hij dat het zaadje wat hij geplant heeft opgepakt wordt: “Dat mensen denken: mooi zaadje, misschien hebben we hier wat aan voor onze organisatie. Als je nu dik zoo mensen richting een vaste baan in de zorg kunt helpen, dan is dat een mooi resultaat”.

Meer verhalen van de impactmakers achter de Koploperinitiatieven lezen? Bekijk de andere interviews:

Op STAP: een stap verder

Meer lezen over de Koploper Op STAP? Lees het Koploperverhaal! En wil jij Op STAP in jouw regio, neem dat contact op met de Koploper om te leren van hun ervaringen.

[Ga naar koploperverhaal](#)